

CYSTE ELLER BYLD VED SKEDEÅBNINGEN (BARTHOLINCYSTE)

DEFINITION

Bartholins kirtler er to små kirtler, som sidder i de små kønslæber på hver side af skedeåbningen. Normalt kan kirtlerne hverken ses eller føles. De laver en lille smule glat sekret, som løber ud gennem en lille åbning. Sekretet smører skeindgangen, særligt under seksuel aktivitet. Hvis åbningen stopper til, hober sekretet sig op i kirtlen, og danner efterhånden en større eller mindre bule i skamlæben. Sådanne bule kaldes for en Bartholins cyste.

Hvis der går betændelse i en Bartholins kirtel, dannes der en byld. Så kaldes det en Bartholin absces (byld). Det kan være meget smertefuldt, og man kan få feber. En tilstoppet Bartholin kirtel kan derfor særligt genere ved sex, sport og cykling.

Årsagen til cyste eller betændelse i Bartholins kirtel kan ikke forklares, og du kan ikke gøre noget for at forhindre, at det opstår.

BEHANDLING

Der findes to metoder; Kateter og åben operation. Byldens størrelse, dine symptomer og din alder, har betydning for valget af metode. Lægen vurderer i samråd med dig, hvilken metode der vil være den bedste for dig. Hvis det er en lille cyste, som ikke generer, vil lægen blot holde øje med, om den vokser.

KATETER ANLÆGELSE

Vi indsprøjter lokalbedøvelse ind i huden over cysten/bylden. Når bedøvelsen virker efter et par minutter åbner vi cysten med et lille snit i overfladen, og derigennem lægger vi et lille silikone-kateter, med en oppustelig ballon i spidsen, ind i cysten/bylden. Derved kan sekretet eller

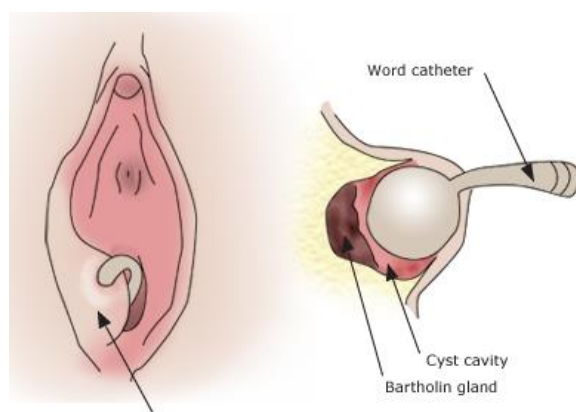
betændelsen løbe ud imens kateteret holder kirtlen åben. (Marsupialisation)

Det kan spænde lidt, lige når kateteret bliver lagt ind, men efter nogle timer kan du ikke længere mærke det.

EFTER ANLÆGGELSE AF KATETER

De første dage kan der sive væske ud. Du kan bruge et trusseindlæg og skylle med en håndbruser efter toiletbesøg, for at holde såret rent. Kateteret skal helst blive liggende i cirka 3 - 4 uger. Hvis det falder ud tidligere, skal du henvende dig til os. I denne periode må du ikke bruge tamponer, eller have samleje, men ellers kan du gøre som du plejer.

Ved lette smerter anbefaler vi, at du tager 2 tabletter Paracetamol (Panodil, Pinex, Pamol) à 500 mg 4 gange dagligt. Du kan købe præparatet i håndkøb på apoteket.

KONTROL

Der dannes en ny åbning fra kirtlen efter 3 - 4 uger. Du får en tid til kontrol og fjernelse af kateteret efter 2 uger hvor vi tjekker at det går godt og her fjerner vi 1/2 delen af væsken i ballonen.

Efter 4 uger kommer du igen og får fjernet katetret medmindre det er faldet ud af sig selv, imellem uge 2 og 4. Ofte falder kateteret ud af sig selv inden dette tidspunkt, og det er uden betydning for effekten af behandlingen.

TRADITIONEL OPERATION I STEDET FOR KATETER

Operationen foregår i lokal bedøvelse, og her fjerner vi lidt af cysten/bylden i kirtlen. Der bliver syet rundt i kanten for at lave en ny åbning fra kirtlen. Tråden opløser sig selv i løbet af to til tre uger.

Operationen varer 20-30 minutter, og du kan komme hjem allerede 1 time efter operationen.

SMERTER EFTER OPERATION

Der er oftest kun lette smerter / ømhed. Vi anbefaler at du tager 2 tabletter Paracetamol (Panodil, Pinex, Pamol) à 500 mg 4 gange dagligt.

HVEM KAN JEG RINGE TIL VED SPØRGSMÅL?

Du er velkommen til at ringe til Kvindeklivnikken alle hverdage i telefontiden, på 36 46 71 40

Du kan købe præparatet i håndkøb på apoteket. Vi anbefaler, at du har købt smertestillende medicin inden operationen.

EFTER OPERATION

De første dage kan såret være lidt ømt, og der kan sive lidt væske fra det. Du kan bruge et truseindlæg og skylle med en håndbruser efter toiletbesøg, for at holde såret rent.

Skulle der opstå blødning eller feber efter behandlingen skal du kontakte os eller 1813 uden for klinikkens åbningstid

KONTROL OG RESULTATER

Ja, vi anbefaler at du kommer til kontrol hos os 14 dage efter operationen.

Der er kun en lille risiko for, at du igen vil få cyste eller byld i kirtlen. Hvis det skulle ske, behandler vi den på samme måde igen.